

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Praha

Inspekční zpráva

**Speciální základní škola při psychiatrické léčebně, Praha 8,
Ústavní 91**

Ústavní 91, 181 00 Praha 8

Identifikátor školy: 600 021 262

Zřizovatel: Školský úřad Praha 8, Dolákova 537, 181 00 Praha 8

Školský úřad Praha 8

Termín konání orientační inspekce: 31. října - 2. listopadu 2000

Čj.	015 324/00-5103
Signatura	oa8ou205

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Speciální základní škola při psychiatrické léčebně, Praha 8, Ústavní 91 sdružuje speciální základní školu při psychiatrické léčebně (kapacita 72 žáků) a školní družinu a školní klub (kapacita 32 žáků). Výchovně vzdělávací proces je realizován v pavilónu v areálu psychiatrické léčebny (5 tříd naplněných převážně žáky druhého stupně) a na odloučeném pracovišti v Poznaňské ulici (čtyři třídy prvního stupně základní školy). Výuka probíhá na obou pracovištích v odděleních. Na odloučeném pracovišti jsou vyučováni žáci léčení ambulantně, v budově v Ústavní ulici jsou vzděláváni žáci hospitalizovaní v psychiatrické léčebně. Škola je právní subjekt (příspěvková organizace).

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

První stupeň základní školy

ČŠI sledovala kvalitu vzdělávání v předmětech český jazyk a matematika.

Hodinové dotace odpovídaly schválenému učebnímu plánu. Sledované vyučovací hodiny měly stanoveny výukové cíle, které vyhovovaly potřebám jednotlivých žáků, korespondovaly se schválenými osnovami a byly v souladu se zásadou návaznosti a kontinuity vzdělávání. Aktuální přípravy učitelek byly na vysoké úrovni a odpovídaly požadavkům závazných osnov.

Dvě ze čtyř učitelek vyučujících na prvním stupni mají odbornou a pedagogickou způsobilost (dále OPZ) v souladu s obecně závaznými právními předpisy. Jedna učitelka je odborně způsobilá pro výuku českého jazyka a dějepisu na druhém stupni ZŠ. Jedna učitelka odbornou a pedagogickou způsobilost nemá. Absence OPZ neovlivnila negativně kvalitu výuky.

Škola disponuje dostatkem vhodných prostor pro výuku na prvním stupni základní školy. Všechny kmenové učebny jsou estetické, podnětně vyzdobené a svými parametry odpovídají psychohygienickým zásadám. Vybavení je účelné. Pracovní místa jsou vhodně uspořádána, k dispozici je dostatek prostor, určených a vybavených pro aktivní i pasivní relaxaci. Negativem je, že pro výuku není k dispozici moderní didaktická a výpočetní technika. Nedostatkem je též chybějící tělocvična. K výuce tělesné výchovy slouží zvláště vyčleněná a vyklizená běžná třída. V období, kdy je to možné využívají vyučující venkovní hřiště, které je majetkem města.

Struktura hodin ve všech případech odpovídala schopnostem žáků a stanoveným výukovým cílům. Organizační pokyny vyučujících byly jasné, srozumitelné a přiměřené možnostem žáků. Výběr učiva byl v souladu se závaznými osnovami a korespondoval s aktuálními možnostmi jednotlivých žáků. Učitelky využívaly rozmanitých vyučovacích metod, ne vždy však zohledňovali potřebu relaxace žáků. Moderní způsoby výuky (týmová práce, práce s dalšími zdroji informací apod.) nebyly využívány.

Vyučovací čas byl efektivně využíván, vyučující měly připraveny k výuce vhodné pracovní materiály.

Učitelky aplikovaly v hodinách vstupní i průběžné motivační metody. Vhodně byly využívány příklady z praxe. Žáky se většinou pro práci dařilo zaujmout. Převážně pozitivní hodnocení působilo jako další důležitý motivační prvek.

Při výuce byla respektována osobnost a individuální dispozice žáků. Komunikace mezi vyučujícími a žáky byla založena na vzájemné důvěře. Bylo patrné, že žáci mají zažita pravidla jednání a chování ve škole. Vyučující svým přístupem k žákům pozitivně ovlivňovaly

psychosociální podmínky výuky, jejich verbální i neverbální komunikace byla na velmi dobré úrovni. Žáci projevovali pozitivní vztah k výuce.

Plánování a příprava výuky je vynikající, podmínky výuky jsou velmi dobré, organizace formy a metody jsou velmi dobré, motivace a hodnocení jsou velmi dobré, interakce a komunikace je vynikající. Celkově je úroveň výuky na prvním stupni základní školy velmi dobrá.

Druhý stupeň základní školy

ČŠI sledovala kvalitu vzdělávání v předmětech matematika, český jazyk, přírodopis a chemie.

Časová dotace ve sledovaných předmětech odpovídala schválenému učebnímu plánu. Členění učiva do jednotlivých ročníků je v souladu se závaznými osnovami. Stanovené výukové cíle odpovídaly ve většině případů aktuálnímu složení třídy. Rezervy jsou v některých případech v plánování konkrétních metodických postupů a jejich návaznosti ve výuce. Učitelé nemají zpracovány tematické plány pro jednotlivé ročníky ani individuální plány pro jednotlivé žáky, přestože především v případě integrovaných žáků zvláštní a pomocné školy by bylo jejich vytvoření pro zajištění kontinuity výuky vhodné. Vzhledem k absenci těchto dokumentů a nedostatkům v zápisech do třídních knih nebylo možné kontinuitu výuky v některých ročnících objektivně posoudit.

Výuku na druhém stupni speciální základní školy zajišťuje včetně ředitele školy 6 vyučujících. Vyjma jedné učitelky, která neabsolvovala studium speciální pedagogiky, splňují všichni z hlediska odborné i pedagogické způsobilosti požadavky obecně závazných předpisů. Bez příslušné odborné způsobilosti jsou vyučovány cizí jazyky. Škola disponuje dostatkem vhodných prostor pro výuku. Třídy jsou prostorné a světlé. Poskytují dostatek místa k výuce i relaxaci. Vybavení je estetické a podnětné. Rezervy jsou ve vybavení tříd moderní didaktickou a výpočetní technikou. Pouze jedna třída je vybavena videorekordérem, počítač, zpětné projekory ani další moderní didaktická technika k dispozici není. Škola disponuje poměrně rozsáhlou, průběžně aktualizovanou videotékou. Pro výuku jsou dále využívány některé specializované encyklopedie z fondu školní knihovny.

Struktura hodin korespondovala ve většině případů se schopnostmi žáků a výukovými cíli. Dílčí rezervy se vyskytly při výuce v odděleních, kdy se nedařilo v některých hodinách optimálně zaměstnat všechny žáky. V těchto případech se objevovaly nedostatky i v obsahové a didaktické rovině. Žákům byla zadávána práce, aniž bylo systematicky sledováno její zařazení v kontextu celého vzdělávání či využití v praxi. Organizační pokyny vyučujících byly jasné a srozumitelné. V některých hodinách bylo účinně využíváno rozmanitých vyučovacích metod, pomůcek, didaktické techniky i dalších zdrojů informací, v jiných hodinách zůstaly naopak tyto možnosti nevyužity. Ne vždy odpovídala organizace hodin psychohygienickým požadavkům. V některých třídách nebylo dostatečně využíváno možnosti relaxačních činností v průběhu hodin, nebyla vždy respektována stanovená doba přestávek. Naopak někteří vyučující prostory pro relaxaci žáků v průběhu hodin využívali, což se pozitivně projevovalo v efektivitě výuky v příslušných vyučovacích hodinách.

Vyučující se zpravidla snažili využívat vstupních i průběžných motivačních metod. Velmi dobře se žáky dařilo zaujmout pro práci především v hodinách, které byly organizovány s využitím pomůcek, videa a rozmanitých vyučovacích metod. V části hodin se žáky zaujmout nedařilo, což vedlo v jednom případě v konečném důsledku až ke kázeňským problémům a narušení struktury a obsahu hodiny.

Žáci většinou respektovali stanovená pravidla. Verbální i neverbální komunikace vyučujících je

na velmi dobré úrovni, patrný je dobrý vztah k žákům. Byl vytvářen prostor pro diskusi, rozvíjeny byly komunikativní schopnosti žáků.

Plánování a příprava výuky je průměrná, podmínky výuky jsou velmi dobré, organizace, formy a metody jsou průměrné, motivace a hodnocení jsou průměrné, interakce a komunikace je velmi dobrá. Celkově je úroveň výuky na druhém stupni základní školy průměrná.

Hodnocení kvality vzdělávání

Výuka na prvním stupni speciální základní školy je ve sledovaných předmětech velmi dobrá, výuka na druhém stupni je ve sledovaných předmětech průměrná. Celkově je úroveň výuky ve sledovaných oblastech velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry ředitele školy reagují na potřeby léčebny. Základním cílem je v souladu s posláním školy umožnit dětem s psychickými problémy rozvíjet schopnosti na maximální úroveň, kterou jim umožňuje dosáhnout jejich zdravotní stav a vytvořit podmínky školní výuky napomáhající léčebnému procesu. Prioritou je udržet současný stav spolupráce a dobrých vztahů mezi pedagogy a lékaři. Dalším cílem je průběžné doplňování a zlepšování vybavenosti školy. Koncepce byla vytvořena v roce 1995. Od té doby nebyla v písemné podobě aktualizována. Navazující střednědobé ani krátkodobé plány vypracovávány nejsou. Výuka probíhá podle schváleného učebního plánu. Individuální plány pro žáky se specifickými výukovými potřebami nejsou zpracovány. Jako nepovinný předmět je žákům nabízena individuální logopedická péče. Kroužky ani jiné zájmové útvary škola nenabízí.

Plánování je na průměrné úrovni.

Organizování

Kompetence zástupkyně ředitele ani učitelky zastupující ředitele v době jeho nepřítomnosti na odloučeném pracovišti nejsou písemně stanoveny. Povinnosti učitelů jsou stručně vymezeny ve školním řádu bez konkrétního stanovení kompetencí. Přesto je vzhledem k velikosti školy řízení účinné.

Povinná dokumentace školy je vedena s dílčími nedostatky. Ty byly shledány především v oblasti osobní dokumentace žáků, kde není doloženo vřazení v souladu s obecně závaznými právními předpisy a chybí předepsané podklady. V třídních knihách na druhém stupni speciální základní školy není zapisována důsledně výuka ve všech vyučovaných odděleních.

Pedagogičtí pracovníci se scházejí jednou za dva týdny s lékaři a zdravotníky na poradách. Z těchto porad nejsou vedeny zápisy. Metodická sdružení ani předmětové komise nejsou zřízeny. Výchovný poradce není na škole ustanoven. Informace jsou na škole přenášeny vzhledem k malé velikosti zařízení především osobním stykem. Obecné informace z oblasti legislativy, pedagogiky atd. jsou zveřejňovány na nástěnkách. Osobní data jsou zajištěna proti zneužití.

Informace zákonným zástupcům hospitalizovaných žáků jsou předávány prostřednictvím

zdravotníků. S rodiči žáků léčených ambulantně komunikuje škola formou individuálních schůzek.

Na veřejnosti se škola prezentuje v rámci akcí "Divadla Za Plotem". Zde žáci vystupují s kulturními pásmy. Pracemi žáků jsou obesílány výtvarné soutěže. Akce školy (vodácký zájezd z Týnce nad Sázavou do Pikovic) jsou prezentovány v Bohnickém zpravodaji.

Výroční zpráva školy je přehledná a může škole sloužit jako zdroj sebehodnocení.

Organizování je na průměrné úrovni.

Vedení a motivování pracovníků

Operativní řízení navazuje na průběžnou neformální kontrolní činnost. Je účinné a je užíváno efektivně. Ředitel užívá demokratický až liberální styl řízení, je zaměřen především na dobré mezilidské vztahy. Podmínky pro uplatnění tvořivosti a osobní iniciativy pracovníků jsou vytvářeny. Systém morálního a hmotného stimuluování pracovníků není vypracován, objektivní kritéria odměn a osobních příplatků nejsou vytvořena, pravidelné hodnocení pracovníků ani školy jako celku není prováděno.

Vedení a motivování je na průměrné úrovni.

Kontrolní mechanismy

Systém vnitřní kontroly není vytvořen v písemné podobě. Kontrolou běžného provozu a komunikací se zdravotníky je pověřena zástupkyně ředitele. Kontrola výchovně vzdělávacího procesu je prováděna průběžně. Plán kontrolní činnosti není vytvořen. Hospitační činnost není systematizována. Z kontrol nejsou prováděny zápisy. Zápisy nejsou vedeny ani z kontroly provozu školy a jejího hospodaření. Analýza výsledků kontrol není prováděna. Kontrolní činnost vedení školy neodhalila některé nedostatky, především v oblasti povinné dokumentace upravující a popisující organizaci výchovně vzdělávací činnosti školy.

Kontrolní mechanismy jsou pouze vyhovující.

Hodnocení kvality řízení

Kvalita plánování, organizování, vedení a motivování je průměrná, kvalita kontrolních mechanismů je pouze vyhovující. Celkem je kvalita řízení průměrná.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí kterým se mění zařazení do sítě škol a předškolních zařízení ze dne 29.6.2000, vydané MŠMT ČR pod č.j. 21 927/2000-21
- třídní knihy, třídní výkazy
- katalogové listy
- evidence žáků školy
- školní řád, rozvrh hodin
- záznamy z pedagogických rad
- osobní dokumentace žáků školy

- kniha úrazů
- personální dokumentace
- výroční zpráva za školní rok 1999/2000
- návrh koncepce školy ze dne 6.11.1995
- učební plán základní školy při zdravotnickém zařízení

ZÁVĚR

Materiální podmínky školy jsou průměrné, rezervy jsou především ve vybavení moderní didaktickou technikou. Pozitivem je estetická úroveň učeben a psychohygienické podmínky pro výuku.

Kvalita výchovně vzdělávacího procesu na prvním stupni základní školy je velmi dobrá, na druhém stupni je průměrná. Celkově je kvalita vzdělávání ve sledovaných oblastech velmi dobrá.

Kvalita plánování, organizování, vedení a motivování pracovníků je úprůměrná, kvalita kontrolních mechanismů je pouze vyhovující. Celkově je kvalita řízení průměrná.

Škola je ve sledovaných oblastech vzhledem ke kvalitě vzdělávání a kvalitě řízení celkově hodnocena jako průměrná.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním osnovám využívány efektivně.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Karel Kaprálek

.....

V Praze dne 10. listopadu 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2000-11-16

Razítko

Ředitel školy

Podpis

Mgr. Václav Štěpán

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Praha 8, Dolákova 537, 181 00, Praha 8	4.prosince 2000	015 364/00-5103
Zřizovatel	4.prosince 2000	015 364/00-5103

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	nebyly podány